

Elektrik Zammı Enflasyonu Tetikleyecek... YILIN İLK 4 AYINDA YÜZDE 12 ZAM

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) 1 Nisan 2018 tarihinden itibaren geçerli olan yeni elektrik tarifesinin Resmi Gazete'de yayımlanması üzerine, Odamız tarafından 31 Mart 2018 tarihinde yazılı bir açıklama yapılarak, zam oranının mesken kullanıcıları için yüzde 2,9 olduğunu açıkladı.

Açıklamada son kullanıcılara yönelik zam yapıldığı gün elektrik dağıtım şirketlerine enerji sağlayan kamu nun toptancı şirketi Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş'nin tarifesinde ise yüzde 21 indirim yapıldığına dikkat çekildi.

Meskenlere yönelik tarifelerde 1 Nisan 2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yüzde "perakende enerji bedeli" kaleminde yüzde 5.95 zam,

dağıtım bedeli kalemi ise yüzde -2.96 indirim yapıldığına yer verilen açıklamada, zam yapılan "perakende enerji bedeli" üzerinden alınan fon ve vergilerin etkisiyle faturalara zam oranının yüzde 2.89 olarak yansıtacağı belirtildi. Açıklamada 4 kişilik ailenin asgari yaşam standartları için ihtiyaç duyduğu 230 kWh'lik elektrik faturasının ise 106.07 TL'ye yükseldiği belirtildi.

Asgari Fatura 106 TL'ye Yükseldi
Fatura hesaplamasına ilişkin ayrıntılara yer verilen açıklamada, 1 Ocak 2018'de yürürlüğe giren tarifenin de etkisiyle, Aralık 2017 dönemine kıyasla yeni tarifeye yılın ilk 4 ayındaki zam oranının yüzde 11,95'i bulunduğu vurgu yapılarak, şöyle denildi:

"Asgari yaşam şartları için gerekli elektrik enerjisi için Aralık 2017 dö-

neminde 94.75 TL fatura ödemesi yapan yurttaşlar, aynı tüketim için Nisan 2018'den itibaren 106.07 TL ödemek zorunda kalacaklardır."

Elektrik tüketiminin yüzde 22'sinin konutlarda gerçekleştiğine yer verilen açıklamada, zam nedeniyle mesken kullanıcılarından 1 yılda 3.14 milyar TL fazladan tahsilat yapılacağına yer verilen açıklamada, fatura üzerinden kesilen fon ve vergi yükünün ilişkin ise şu bilgilere yer verildi:

"Katma Değer Vergisi olarak 4 milyar 488 milyon TL, yüzde 5'lik Belediye Tüketim Vergisi kapsamında 780.5 milyon TL, yüzde 2'lik TRT payı kesintisi kapsamında 312.2 milyon TL, yüzde 1'lik Enerji Fonu kapsamında 156 milyon TL olmak üzere 1 yıl içinde hanelerin elektrik faturaları

Konutlar İçin Asgari Tüketim (230 Kwh) Üzerinden Elektrik Faturası-TL

Fatura Bileşenleri	Aylık Tüketim (kWh)	Ekim-Aralık 2017	Ocak-Mart 2018	Nisan 2018	Mart 2018'a Göre Artış%	Aralık 2017'ye Göre Artış%
Perakende Enerji Bedeli (Enerji+ Perakende Hizmet)	230	49,70	53,11	56,27	5,95	13,22
Dağıtım Bedeli (İletim+ Dağıtım + Kayıp ve Kaçak)	230	26,62	30,00	29,11	-2,96	9,38
Fon ve Vergiler Hariç Toplam		76,32	83,12	85,39	2,73	11,88
Enerji Fonu	1%	0,50	0,53	0,56	5,95	13,22
TRT Payı	2%	0,99	1,06	1,13	5,95	13,22
Bel. Tük.Ver.	5%	2,49	2,66	2,81	5,95	13,22
KDV Öncesi Toplam		80,30	87,36	89,89	2,89	11,95
KDV	18%	14,45	15,73	16,18	2,89	11,95
TOPLAM		94,75	103,09	106,07	2,89	11,95

üzerinden toplam 5.7 milyar TL vergi ve benzeri kesinti yapılacaktır."

Yurttaşa Zam, Dağıtım Şirketine İndirim

"Dağıtım Bedeli" kaleminde yapılan indirim nedeniyle dağıtım şirketlerinin gelir kaybının TETAŞ tarifelerinde indirim yapılarak telefi edilmek istendiğine dikkat çekilen açıklamada, şöyle denildi:

"TETAŞ'ın dağıtım şirketlerine 'teknik ve teknik olmayan kayıp enerji satışları ile görevli tedarik şirketlerine yapılan satışlarda' uygulayacağı fiyat yüzde 21 indirilerek, 18.008 kuruştan 14.1 kuruşa düşürülmüştür. Kayıp ve kaçak enerji satışında yapılan indirim nedeniyle TETAŞ'ın uğrayacağı zarar ise genel aydınlatma kapsamında dağıtım şirketlerine sağlanan ve nihai olarak faturası yine kamu tarafından ödenen enerji bedeline yapılan zamlarla kapatılmak istenmiştir. TETAŞ'ın genel aydınlatma amacıyla sattığı elektriğin birim bedeli yüzde 5.4 zamlarla 20.63 kuruştan, 21.81 kuruşa yükseltilmiştir."

Sanayide Oran Yüzde 26'yı Buluyor

Yeni tarifenin sanayi kuruluşla-

rına etkisine ilişkin de hesaplamalar yer verilen açıklamada, iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu için "dağıtım bedeli" alınmayan büyük sanayi kuruluşu ya da Organize Sanayi Bölgeleri'ndeki tüketicilerden, "Perakende Enerji Bedeli"ne yapılan yüzde 4.91'lik zamdan doğrudan etkileneceklerine dikkat çekildi. 2018'de yapılan toplam zammın ise yüzde 11.98'e ulaştığına dikkat çekilen açıklamada, yıllık tüketimi 50 milyon kWh sınırını aşan ve görevli tedarik şirketten enerji alan sanayi kuruluşlarına ise oranın yüzde 26'yı bulacağı şöyle anlatıldı:

"Öte yandan tüketimleri 50 milyon kWh sınırını aşan ve görevli tedarik şirketten enerji alan iletim sistemi kullanıcılarına ise 1 Nisan 2018'den

İletim Sistemi Kullanıcısı Perakende Enerji Bedeli Değişimi

Ekim-Aralık 2017 (kWh-Kuruş)	20,52
Ocak-Mart 2018 (kWh-Kuruş)	21,97
Nisan 2018 (kWh-Kuruş)	22,98
Mart 2018'a Göre Artış %	4,91
Aralık 2017'ye Göre Artışı %	11,98

itibaren Son Kaynak Tedarik Tarifesi uygulanacaktır. Resmi Gazete'de 20 Ocak 2018 tarihinde yayımlanan 'Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ' kapsamında EMO'nun gerçekleştirdiği hesaplama göre zam oranı daha da yükselecektir. Açıklanan 1 MWh başına 62.74 TL'lik YEKDEM referans maliyeti ve 2017 yılı ortalama ağırlıklı piyasa takas fiyatı alınıp, bu yıl için 1.128 olarak açıklanan katsayı uygulandığında büyük sanayi kuruluşları için MWh başına fiyat 260.39 TL'ye ulaşmaktadır. Bu durumda yüksek tüketimi olan sanayi abonelerinin elektrik fiyatına yapılan zam oranı, geçen yılsonuna göre yüzde 26.88'e kadar çıkabilecektir."

Elektrik enerjinin ekonominin temel girdisi olduğuna vurgu yapılan açıklamada, zamların ürün ve hizmetlerde fiyat artışlarını tetikleyeceğine dikkat çekilerek, "Elektrik hizmetinin kamusal bir anlayışla sunulmasını, bu çerçevede elektrik fiyatlarının da gününbirlik çıkarlar ve piyasadaki etkin lobilerin taleplerine göre kalem oyunları ile değil, kamu yararı gözetilerek belirlenmesini talep ediyoruz" denildi.

ELEKTRİKTE YENİ ZAM BEKLENTİSİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) açıkladığı 1 Nisan 2018 tarihinden itibaren geçerli yeni elektrik tarifesine paralel olarak, BOTAŞ da elektrik üretiminde kullanılan doğalgaz fiyatlarına bir önceki aya göre yüzde 9,7 zam yaptı. Doğalgaz zammının 1 Temmuz 2018 itibarıyla belirlenecek yeni elektrik tarifesinde artış olarak yansımaları bekleniyor.

BOTAŞ-Elektrik Üretimi Amaçlı Doğalgaz Toptan Satış Tarifesi (TL/Sm ³)		
Dönemler	İkinci Kademe ve OSB'ler	Birinci Kademe
Aralık 2017	0,07176833	0,763615
Ocak 2018	0,07518797	0,8
Şubat 2018	0,07518797	0,8
Mart 2018	0,07518797	0,8
Nisan 2018	0,0824812	0,8776
Aralık 2017-Ocak 2018 Farkı%	4,8	
Mart-Nisan 2018 Farkı%	9,7	
Aralık 2017-Nisan 2018 Farkı%	14,9	

*Yıllık tüketimi 300 bin metreküpü aşan ve OSB bünyesindeki elektrik santralleri.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) istatistiklerine göre; dışa bağımlı üretim yapısı içinde geçtiğimiz yıl elektrik enerjisinin yüzde 37'si doğalgazdan karşılanmıştır. Yine geçtiğimiz yıl Nisan-Haziran döneminde yılın geri kalanından görece düşük olmakla birlikte elektrik enerjisinin yüzde 33'ü doğalgaz kaynaklıdır. Elektrik üretiminin 3'te 1'lik bölümünde yakıt maliyetinin şimdiden yüzde 9.7 artmış olması, 1 Temmuz 2018'de belirlenecek yeni elektrik tarifesine yüzde 3'ten az olmayacak şekilde zam olarak yansımaları beklenmektedir. 3 ayda bir belirlenen elektrik tarifeleri, doğalgazın üretimdeki ağırlığı nedeniyle aylık olarak belirlenen doğalgaz fiyatlarından direkt olarak etkilenmektedir. Doğalgaz fiyatlarına 1 Temmuz'a kadar yeni bir zam yapılmaması durumunda, elektrik için zam oranı beklentisi de büyüyecektir.